

Vilniaus universiteto Tarybos 2017 metų veiklos ataskaita

Pagrindinius 2017 m. veiklos prioritetus Vilniaus universiteto taryba įvardijo 2016 m. ataskaitoje, paskelbtoje 2017 m. sausio 31 d.:

- naujos darbo užmokesčio sistemos korektiškas diegimas;
- Centrinės administracijos atsakomybės už vykdomas struktūrines reformas kontrolė;
- Vilniaus universiteto įsitraukimas į Lietuvos aukštųjų mokyklų tinklo optimizavimo procesą.

Pirmieji du prioritetai buvo Tarybos patvirtinto Vilniaus universiteto 2015–2017 m. strateginio veiklos plano dalis, tačiau jų realizavimas keičiant nusistovėjusias tvarkas bei veiklos algoritmus sukėlė ir vis dar kelia abejonių tiek Tarybos nariams, tiek visai Universiteto bendruomenei dėl pasirinktų priemonių ir jų įgyvendinimo tvarkaraščio. Pagal Vilniaus universiteto statutą ir Vilniaus universiteto Tarybos darbo reglamentą pagrindinė Tarybos darbo forma yra posėdžiai, kurių metų svarstomi rektoriaus komandos paruošti dokumentų projektai ir priimami nutarimai dėl jų koregavimo bei patvirtinimo. Vis dėlto Tarybos nariai, siekdami, kad ruošiamų dokumentų projektų nuostatos labiau atitiktų Strateginio veiklos plano pagrindinius tikslus, dar prieš kiekvieno svarbesnio dokumento projekto teikimą Tarybai po kelis kartus įvairiais formatais susitikdavo su rektoriumi, rektoriaus komandos nariais ir aptardavo pagrindines numatomų diegti dokumentų nuostatas bei didžiausias kontraversijas keliančius aspektus. Tarybos nariai taip pat buvo ne kartą susitikę su įvairių fakultetų atstovais siekdami geriau suvokti, kokie trikdžiai yra esminiai, kur slypi abejonių dėl vykdomų reformų ištakos. Vykstant diskusijoms Vyriausybėje ir Seime dėl aukštojo mokslo tinklo optimizavimo, Tarybos nariams (pirmiausia, pirmininkui) teko ne kartą dalyvauti įvairiuose susitikimuose su Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministre, viceministrais, Seimo nariais ir aiškintis numatomos pertvarkos tikslus bei nuostatas. Dalis tokių diskusijų ir konsultacijų su valdžios atstovais vyko nesilaikant formalios darbotvarkės, buvo aptariami ir Vilniaus universiteto veiklos efektyvinimo klausimai. Nors tokių susitikimų ir vizitų konkrečius rezultatus įvardinti būtų keblu, Taryba mano, kad jie buvo svarbūs išsiaiškinant tarpusavio pozicijas, geriau suprantant vykdomos pertvarkos tikslus bei esmę ir į ją adekvačiai įsitraukiant.

Tarybos požiūriu svarbiausi jos priimti sprendimai buvo susiję su dokumentais, kuriais įvesta ir atsižvelgiant į diegimo trikdžius koreguota naujoji darbo užmokesčio tvarka. Iš pradžių svarstyty ir įteisintos kaip atskiros akademinų darbuotojų, neakademinų darbuotojų bei aukščiausiųjų vadovų darbo užmokesčio sistemos, 2018 m. pradžioje pagaliau integruotos į vieną dokumentą, atitinkantį Statuto Tarybai priskirtos kompetencijos ir pareigos įgyvendinimą. Darbo užmokesčio sistemos pertvarkos būtinybė buvo akcentuota rengiant Vilniaus universiteto 2015–2017 m. strateginį veiklos planą, nes egzistavusi sistema buvo neskaidri, paini, rėmėsi tradiciškai susiformavusių įvairiausių priedų gausa. Tarybos valia darbo užmokesčio reforma buvo įrašyta į strateginį 2015–2017 m. veiklos planą kaip „taiklusis“ projektas, t. y. toks, kuris yra labai svarbus ir turi būti vykdomas pirmiausia, tačiau visus 2016 m. vyko vangios diskusijos. Tik Tarybai primygtinai reikalaujant, o jos nariams aktyviai ir betarpiškai dalyvaujant rengime, Akademinų darbuotojų darbo užmokesčio tvarkos projektas buvo pateiktas balsavimui, ir 2017 m. balandžio mėn. Taryba jį patvirtino. Pagrindinės tvarkos nuostatos įsigaliojo 2017 m. gegužės 1 d. Kadangi Akademinų darbuotojų darbo užmokesčio

pertvarkos diegimui nebuvo tinkamai pasiruošta, Taryba 2017 m. net keturiuose posėdžiuose svarstė įvairius šios tvarkos patikslinimus ir diegimo eigą.

Taryba net trijuose posėdžiuose svarstė Vilniaus universiteto 2016 m. veiklos ataskaitą, nurodė rektoriui pateikti patikslintą jos redakciją. Pagal Vilniaus universiteto statuto nuostatas Universiteto veiklos ataskaitos patvirtinimas yra kartu ir rektoriaus bei jo komandos veiklos įvertinimas. Bendrusius Vilniaus universiteto 2016 m. veiklos rezultatus ir deklaruojamus reformų tikslus Taryba vertino palankiai, tačiau rektoriaus ir jo komandos pasirinkti vykdomų pertvarkų būdai ir priemonės susilaukė Tarybos narių daugumos priekaištų. Visų pirma abejonių kėlė pasiruošimas reformoms, neaiškūs jų tikslų ir eigos komunikavimas, mikrovadyba, personaliniai sprendimai. Nors Taryba du kartus nepatvirtino ataskaitos, tačiau po to vykusio pagal Statutą privalomo balsavimo dėl rektoriaus įgaliojimų nutraukimo rezultatai parodė, kad Tarybos narių dauguma tikisi, jog rektorius ir jo komanda atsižvelgs į kritines pastabas ir ateityje vaisingiau veiks išvien su bendruomene ir Tarybos nariais.

Dar vienu Tarybos nuolatinio dėmesio reikalaujančiu dalyku 2017 m. buvo Centrinės administracijos pertvarka. Taryba mano, kad rektoriaus ir jo komandos pasirinkti šios pertvarkos būdai ir priemonės ne visuomet buvo tinkamai sumodeliuoti, neįvertinti padariniai, poveikis kasdienei Universiteto veiklai, tad reforma sukėlė daug įtampų ir nepasitenkinimo tiek Centrinės administracijos padaliniuose, tiek visoje bendruomenėje, kuri tam tikrais atvejais net indikavo centralizuotai teikiamų paslaugų pablogėjimą. Tarybos nariai ne kartą kėlė klausimus dėl Centrinės administracijos pertvarkos geresnio valdymo, ši kritika atsispindėjo ir 2016 m. veiklos ataskaitos nepatvirtinimo motyvacijoje.

2017 m. pabaigoje preliminariai svarstant Vilniaus universiteto 2015–2017 m. strateginio veiklos plano ataskaitą, taip pat vykstant diskusijoms dėl 2018–2020 m. strateginio veiklos plano priemonių ir prioritetų, susidarė įspūdis, kad didžioji dalis Tarybos narių pastabų yra išgirstos, rektoriaus komandos ir Centrinės administracijos veiklos būdai bei priemonės yra koreguojami, Taryba ir rektoriaus komanda veikia labiau bendradarbiaudamos. Pozityvios įtakos geresniam tarpusavio supratimui ir adekvatesnei komunikacijai turėjo periodiškai rengti Tarybos ir Rektorato narių – kamieninių akademinių padalinių vadovų susitikimai, kurių metu diskutuota dėl Universiteto veiklos kokybės kriterijų, naujo biudžeto sudarymo modelio ir kitų principinių veiklos gerinimo klausimų.

Tarybos nariai gana vieningai pasisakė už aktyvesnį Vilniaus universiteto dalyvavimą Lietuvos aukštojo mokslo optimizavimo procese. Kartu su rektoriumi apsipręsta imtis lyderystės kuriant mokytojų rengimo centrus Vilniuje ir Šiauliuose. Tarybos nariai dalyvavo darbo grupėse, kurios ruošia detalius Šiaulių universiteto integracijos ir mokytojų rengimo plėtros Vilniuje planus.

2017 metais Tarybos nariai buvo kviečiami į 12 posėdžių. Įvyko 11 posėdžių, iš jų 3 –elektroniniu būdu (vienas posėdis neįvyko nesusirinkus kворumui). Viso Taryba priėmė 36 nutarimus. Be jau paminėtų svarbiausių, didžioji dalis nutarimų buvo tvarkomojo organizacinio pobūdžio. Su visais Tarybos nutarimais galima susipažinti čia: <http://www.vu.lt/apiemus/struktura/taryba/tarybos-sprendimai>

2017 m. keitėsi Tarybos sudėtis. 2017 m. balandžio mėn. naujais Tarybos nariais buvo išrinkti prof. Vytautas Nekrošius ir ambasadorius Česlav Okinčic. Jie pakeitė 2016 ir 2017 metų sandūroje Tarybos nario įgaliojimų atsisakiusius prof. Romą Lazutką ir Ingridą Šimonytę, kurie užėmė politines pareigas, nesuderinamas su naryste Vilniaus universiteto taryboje.

Taryba 2018 m. savo veiklos pagrindinėmis kryptimis laikys:

- Vilniaus universiteto 2018–2020 m. strateginio veiklos plano įgyvendinimo proceso stebėseną ir operatyvų numatytų priemonių bei lėšų joms koregavimą, jei pažanga bus nepatenkinama;
- Biudžeto sudarymo modelio tobulinimą, įtraukiant priemones, susijusias su studijų programų būtinųjų finansinių išlaidų nustatymu, investicijų į mokslinius tyrimus ir jų gražos įvertinimu;
- Universiteto viešojo aktyvumo plėtrą, sukuriant paskatų akademiniam darbuotojams sistemą, intensyvinant alumnų tinklo veiklą ir pan.;
- Vilniaus universiteto Šiaulių akademijos integracijos proceso ir pedagogų rengimo centro plėtotės stebėseną ir skatinimą priimant reikiamus Tarybos kompetencijoje esančius sprendimus.